

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Vězni se specifickými poruchami osobnosti
Autor práce: Bc. Jan Rulík
Obor studia: Etika v sociální práci
Posudek vypracoval: PhDr. Jaroslav Hála
Datum: 25.4.2015

Předkládaná diplomová práce organicky navazuje na předchozí, úspěšně obhájenou bakalářskou práci autora „Racionalizace jako obranný mechanismus vězňů“, která byla rovněž výzkumně zaměřená. I tentokrát byla volba tématu velmi aktuální. Znovu a znovu z různých úhlů pohledu pojednávat o specifikách zacházení s vězněnými osobami, které se vyznačují specifickými poruchami osobnosti, je pro penitenciární teorii i praxi užitečné a prospěšné. Autor dle mého posouzení stanovený cíl zcela nepochybně a se značnou dávkou kreativity naplnil. Celý spis je kladně poznamenán jeho dlouhodobými zkušenostmi progresivního a odborně vzdělaného pracovníka Vězeňské služby České republiky.

Struktura práce je logická – systémová. S využitím literárních a vhodných internetových zdrojů (včetně cizojazyčných) je nejprve v potřebném rozsahu i obsahu pojednáno o vztahu osobnosti a normality a posléze o jednotlivých specifických poruchách osobnosti. Již v této fázi nalezneme dobře propracované kasuistiky vězňů, které argumentačně podporují a ilustrují vlastní připojované úvahy autora (zajišťují i nezbytné spojení s praxí). Stručná a výstižná kapitola o aktuálních problémech českého vězeňství na předchozí text logicky navazuje. I zde diplomant zaslíbeně diskutuje s penologickými autoritami (Sochůrek, Jiříčka, Hála) a jeho v textu formulované myšlenky jsou hodny respektování.

Těžištěm práce je výzkumná část. Deset rozhovorů provedených s osobami nacházejícími se ve výkonu trestu odnětí svobody ve Vazební věznici České Budějovice (jejich úplné přepisy jsou ke spisu přiloženy a umožňují tak kontrolu vyvozovaných závěrů) posloužilo autorovi jako spolehlivý reálný podklad pro vlastní interpretace a úvahy. Ve shodě s rozsáhlejšími kvantitativními výzkumy domácí i zahraniční provenience i tento výzkum potvrdil výrazné zastoupení zejména disociálního typu specifické poruchy osobnosti ve vězeňské populaci. V připojené diskusi zjištěných výsledků pak nacházíme dobře (často jadrně až „zemitě“) formulovaná doporučení pro zacházení s touto specifickou skupinou vězňů, kritické připomínky k nedostatkům či nesprávnostem v řízení českého vězeňství i dosud nezodpovězené otázky a úkoly pro případný další výzkum.

Po formální stránce nenacházím v práci podstatnější nedostatky. Opomenutí uvedení konkrétní stránky u literárního odkazu při přímé citaci (str. 8), pravopisný prohrěšek („...aby se uspořili peníze...“ – str. 64), případně ne zcela přesné citování výroků oponenta z doby jeho působení ve funkci psychologa v českobudějovické věznici nepovažuji za relevantní v porovnání s nezanedbatelným přínosem práce pro aktuální českou penitenciární praxi.

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Doporučuji autorovi zpracovat na podkladě této diplomové práce článek do odborného časopisu České vězeňství (zaměřit se na stručné referování o výsledcích výzkumu a plné uvedení vlastních interpretací, úvah a závěrů vztahujících se k vězeňské praxi).

Dle mého posouzení práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací a proto ji doporučuji k ústní obhajobě. Vlastní klasifikaci známkou ponechávám na rozhodnutí zkušební komise.